

Elever på udveksling i Rostock og Yorkshire

Kaja Larsen fortæller om udvekslingssamarbejdet med en skole i Rostock i Tyskland og en skole i Yorkshire i England i begyndelsen af 90'erne.

I begyndelsen af 90-erne deltog en række klasser fra Skæring Skole i udvekslingsrejser i Tyskland og England. En af de lærere, der var involveret i udvekslingerne i begge lande, var Kaja Larsen, der var lærer på skolen i 37 år inden hun gik på pension 1. november 2015.

Samarbejdet i Tyskland var med Regionale Schule Rostock, mens samarbejdet i England var med Nidderdale High School & Community College i byen Pateley Bridge i Yorkshire nord for Leeds.

På det tidspunkt satsede man fra Aarhus Kommunes side på, at eleverne skulle udbygge kendskabet til de to sprog ved også at

Kaja Larsen var i Rostock med en niende klasse i 1995. Det blev blandt andet til en endagstur til Berlin, hvor eleverne blev fotograferet ved Brandenburger Tor. Foto: Kaja Larsen.

stifte bekendtskab med, hvordan man som ung levede i de lande, hvor man taler sproget. Derfor var udvekslingsrejser meget populære.

"Da vi forsøgte at finde en samarbejdspartner i Tyskland, var det egentlig vores håb, at det kunne blive en skole i Berlin", fortæller Kaja Larsen.

"Men der var simpelthen sådan et pres på den nye tyske hovedstad, at det ikke var muligt for Aarhus Kommunes konsulent i tysk, Teis Thrane, at finde en skole, der var interesseret i at indgå et samarbejde med os. Derfor endte det med en kontakt til skolen i Rostock".

Det første skridt til samarbejdet blev taget i 1991, da Kaja Larsen var i Rostock sammen med kollegaen Gurli Vestergaard og Skæring Skoles daværende leder Marianne Rosenholm. Her blev der indgået aftaler, og det praktiske samarbejde blev tilrettelagt.

"Vi var indkvarteret privat", fortæller Kaja Larsen.

"Det var en lidt speciel oplevelse. Jeg boede hos skolens administrative leder – eller rettere; i et værelse, som hun havde lejet hos en nabo. Jeg så kun hendes familie ganske kort, da jeg ankom. Vi spiste ikke sammen. Det var en helt anden kultur end den, som vi har her i landet. Man inviterer ikke gæster med hjem, men mødes ude i byen".

Foråret efter var det første hold elever fra Rostock i Skæring – med et genbesøg efter sommerferien, hvor en klasse og to lærere var i Rostock.

Kaja Larsen var selv som tysklærer i Rostock med en klasse i 1995. For det meste var det tysklærerne, der arrangerede turene, mens klasselæreren – i dette tilfælde Ole Steen Larsen – var med, så der altid var to lærere afsted sammen med klasserne.

"Det var ikke alle eleverne i klassen dengang, der synes, at det var tiltrækkende at skulle til Tyskland", fortæller Kaja Larsen.

"Specielt ikke når nogle af parallelklasserne på samme tidspunkt skulle til Norge på skitur, men efter turen var der mange, der havde været rigtig glade for turen. Men jeg tror, at Ole og jeg også fik solgt ideen godt til klassens forældre".

Som oplæg til rejsen fik eleverne en penneven i Tyskland, som de skrev breve sammen med og på den måde fik øvet deres tyskkundskaber. Kaja Larsen havde to år forinden været på udveksling i Yorkshire, så programmet til Tyskland var meget inspireret af det engelske program.

Udvekslingen handlede udover om sprog også om kulturel udveksling, så eleverne kunne få et kendskab til levevilkårene i de to lande – de forskelle og de lighedspunkter, der var, når man var ung i de to lande for 25 år siden.

”Vi besluttede, at vi ville lave en video om, hvad der er typisk dansk”, fortæller Kaja Larsen.

”En lignende video havde min kollega og jeg tidligere lavet i forbindelse med Yorkshire udvekslingen, og det vidste jeg fungerede fint. Den kom bl.a. til at handle om, at vi flager, når nogen har fødselsdag. Det gør man ikke på samme måde i Tyskland. Derudover var H.C. Andersen selvfølgelig med som et dansk nationalklenodie. Vi fortalte også om, at danske kirker ser ud på en bestemt måde, og at Skæring er et område, hvor der hovedsageligt er parcelhuse. Vi viste også video af forskellige highlights fra Aarhus – f.eks. Marselisborg og Tivoli Friheden”.

Rostock ligger i det tidligere DDR, og udvekslings-turene fandt sted kort efter Murens fald og genforeningen. Det var en brydningstid i Tyskland, hvor de tyske lærere – dem der var tilbage på skolerne – skulle vænne sig til de nye tider i et mere åbent samfund, hvor man ikke altid skal kigge sig over skulderen eller være meget forsigtig, når man sagde noget.

*Engelsk
bystemning på
en udvekslings-
tur til Paterley
Bridge i
Yorkshire. Foto:
Kaja Larsen.*

De danske elever skulle også lige overveje, hvordan de skulle gå klædt, når de kom til Tyskland. Konventionerne var ikke altid ens.

"Vi havde f.eks. en elev, der var kronraget", fortæller Kaja Nielsen.

"Ham måtte vi bede om at lade håret vokse. Ellers lignede han folk fra nogle grupperinger, der ikke var i høj kurs i Tyskland dengang. Det tror jeg også, at hans mor var meget glad for".

Tiltaleformerne i Tyskland er den dag i dag stadig lidt anderledes end i Danmark.

"Flere af de tyske børn kaldte mig Frau Kaja – simpelthen fordi de troede, at jeg hedder Kaja til efternavn", fortæller Kaja Larsen med et smil.

"De havde vanskeligt ved at forstå, at man kan være på fornavn med sin lærer. Vi oplevede f.eks. også, at en tysk lærer græd, fordi hun oplevede, at vi på Skæring Skole kunne have en venlig omgang med eleverne og samtidig bevare autoriteten. Det var en lidt speciel oplevelse".

Da de tyske elever var i Skæring fulgte de blandt andet den daglige undervisning på skolen. De ville gerne øve deres engelsk, hvilket betød, at eleverne slog over i engelsk, når det blev lidt svært at kommunikere på tysk. Det var ikke helt efter planen.

Eleverne var indkvarteret privat, da de besøgte Skæring. Desuden var de på en række udflugter. De var en tur i Danland i Søndervig og i Legoland, ligesom de fik set en del af Aarhus. Den Gamle By blev besøgt, og de blev vist rundt på rådhuset.

Forud for besøget havde de danske elever i forbindelse med gruppearbejde forberedt forskellige oplæg om Aarhus.

I Skæring boede eleverne rimeligt tæt på hinanden, da tyskerne var på besøg. Det blev blandt andet til en hyggeaften på stranden i Studstrup i "fritiden".

Det forhold sig noget anderledes for skæringbørnene, når de var på besøg på Nidderdale High School & Community College i byen Pateley Bridge i Yorkshire i England. Det er et typisk landområde, hvor mange blev indkvarteret på landbrugsejendomme – nogle af dem med en god afstand til

*Nidderdale High
School &
Community
College som den
så ud i
begyndelsen af
90-erne. Foto:
Nidderdale High
School &
Community
College.*

byen. Så det var ikke så nemt at mødes uden for det fastlagte program.

"Det er et område, der svarer meget godt til det man ser på tv i dyrlægeserien f.eks. "Folk og Fæ", fortæller Kaja Larsen, der var med en klasse i England i 1993.

"Vores besøg i Yorkshire var lagt i september, hvor det årlige Pateley Bridge Show finder sted. Her blev der dystet i alt fra fårehunde, der skulle samle fåreflokken, den smukkeste vædder, bygning af stengærder, hjemmelavede marmelader og kager og meget meget mere".

I Pateley Bridge var maden en stor udfordring for eleverne fra Skæring. Den var en del anderledes end den mad, som eleverne var vant til hjemme fra Skæring. Maden var ikke så sund.

"Det var også meget normalt dengang, at de engelske elever hver dag havde en lille pose chips med i skole som snack efter maden", fortæller Kaja Larsen.

"Forældrene købte poserne i store sække, så de har til et godt stykke tid. På skolen fik de engelske børn varm mad og dessert hver dag".

Til gengæld gav området i Yorkshire mulighed for nogle helt andre oplevelser af lokalområdet, end man kunne få i en storby som Rostock.

Området er naturskønt med en del ikke ufarlige klippeformationer. Den engelske udvekslingslærers mand ledede et outdoor-center, hvilket skæringgruppen nød godt af. Området bød bl.a. på mulighed for rappelling. Børnene kravlede også i huler under jorden, de sprang bungeejumping, ligesom der var vandløb, hvor man kunne sejle i kano.

"En af vore elever boede på Brimham Rocks – et naturfænomen af klippeformationer, hvor vi rappelledes", fortæller Kaja Larsen.

"Området var fyldt med kaniner, og for at holde bestanden nede var man nødt til at skyde dem. En af aftenerne var eleven med på jagt. Det var vist en stor oplevelse for ham".

Samarbejdet med skolen i Pateley Bridge var etableret tilbage i 1989. Signe Steinmetz, der var engelsklærer på Skæring Skole var blevet kontaktet af Aarhus Kommunes skolekonsulent i engelsk, der tilbød skolen udvekslingssamarbejde med Nidderdale High School.

Området ved Pateley Bridge er ikke helt ufarligt at bevæge sig rundt i. Heldigvis fik skæring-børnene hjælp fra en ægtefælle til en af lærerne på den engelske skole, der ledede et outdoor-center. Foto: Kaja Larsen.

Skolens leder Neville Metcalfe ville komme på besøg på skolen – men kun hvis han kunne bo hos skoleinspektør Marianne Rosenholm.

Signe Steinmetz var lidt beklemmt ved at spørge Marianne Rosenholm, men det var hun med på, og det blev indledningen på næsten en halv snes års udvekslings-samarbejde.

Det ophørte, fordi det trak mere i de engelske elever at komme til f.eks. USA, Frankrig eller Tyskland end lille Danmark.

Tidlige skoleleder Marianne Rosenholm, Signe Steinmetz og Kaja Larsen samt deres familier har stadig med jævne mellemrum kontakt til lederen af Nidderdale High School & Community College, som de og deres familier har besøgt flere gange siden skoleudvekslingerne stoppede.

*Kaja Larsen har været på udvekslingsture med elever både i Rostock i Tyskland og i Pateley Bridge i Yorkshire i Nordengland.
Foto: Skæring Skole*